

Giới thiệu và Hướng dẫn sử dụng

Nikaya Reading

Phiên bản 1.0

2013 © Mai Thế Hùng

Mục lục

Giới thiệu	3
Hướng dẫn sử dụng	5
Cài đặt, khởi động	5
Các chức năng chính.....	5
Xem các bài kinh.....	5
Đánh dấu đoạn kinh cần quan tâm.....	8
Tra cứu từ điển	10
Tìm kiếm từ ngữ trong các bài kinh	11
Vui học cùng Pháp Cú	12
Tùy chọn	13
Một số thao tác tiện lợi	14
Kế hoạch phát triển ứng dụng (Roadmap).....	15
Phiên bản 2.0.....	15
Phiên bản 3.0.....	15
Liên hệ	16

Giới thiệu

Ý định về việc làm một phần mềm dùng để đọc, tìm kiếm và tra cứu kinh Nikaya đã đến khi chúng tôi đọc sâu vào các bài kinh trong Tam Tạng Kinh Điển đồng thời có vài sự so sánh đối chiếu ngữ nghĩa giữa các bản dịch, giữa các ngôn ngữ với nhau (Pali – Anh – Việt). Ý đã có, nhưng do thời gian dành cho công việc chuyên môn chiếm gần hết ban ngày, cùng với sự nhiệt tâm và thận trọng khi đứng trước Pháp Bảo, nên mãi cho đến hôm nay, phần mềm Nikaya Reading mới được hoàn thành (phiên bản đầu tiên), để rồi, như một món quà nhỏ, chúng tôi xin trân trọng gửi tặng đến các bạn, cùng hi vọng nhỏ nhoi là những lời dạy quý báu của bậc Chánh Đẳng Giác còn được lưu lại trong những dòng kinh của bộ Nikaya sẽ ngày càng được nhiều người quan tâm học hỏi và ứng dụng vào cuộc sống hướng thiện của chính mình.

Nguồn dữ liệu có trong phần mềm được chúng tôi sưu tập, phân loại, chọn lọc và định dạng, biên tập lại từ các nguồn dữ liệu uy tín trên Internet:

- <http://www.budsas.org>,
- <http://tipitaka.org>,
- <http://www.metta.lk/>,
- <http://paliviet.info/>

Các bản dịch Tiếng Việt bộ kinh Nikaya, được chúng tôi lựa chọn hiển thị ở phần chính thức của phần mềm là bản dịch của cố Hòa thượng Thích Minh Châu và giáo sư Trần Phương Lan. Ngoài ra, một số bản dịch Tiếng Việt khác có trong phần mềm, đã được chúng tôi xin phép sư Indacanda – người chủ trương trang Pali-Việt (<http://paliviet.info>) – đưa vào, đặng người dùng có thêm thông tin để tra cứu, tìm hiểu.

Phần dữ liệu Tiếng Việt của bộ kinh Nikaya, được chúng tôi đưa vào đầy đủ trong phần mềm. Tuy nhiên, phần dữ liệu Tiếng Pali và Tiếng Anh, chúng tôi mới chỉ đưa vào một số bài kinh trong phần Trường Bộ và Trung Bộ, đáng người sử dụng có thêm điều kiện để đối chiếu, so sánh. Phần dữ liệu Tiếng Pali, và Tiếng Anh, chúng tôi sẽ cố gắng tập hợp và đưa vào phần mềm đầy đủ hơn trong phiên bản 2.0.

Do làm việc độc lập, chủ yếu một mình, trong những buổi tối ở nhà và một số ngày thứ 7, chủ nhật, nên để có được một phần mềm toàn thiện là điều thật khó khăn. Vì thế, trong phần mềm, nếu có chỗ nào còn khiếm khuyết, chưa chuẩn, chưa thực sự tiện lợi,...thì rất mong các bạn đóng góp thêm ý kiến, gợi mở thêm những ý tưởng hay, để chúng tôi có thể có thêm những thông tin hữu ích, đăng cập nhật vào phần mềm cho những phiên bản tiếp theo.

Phần mềm Nikaya Reading là một phần mềm miễn phí. Phiên bản 1.0, hiện chỉ cài đặt và sử dụng được trên hệ điều hành Windows 2000, XP, Vista, 7 và 8. Chúng tôi đang có hướng tiếp tục nghiên cứu phát triển ứng dụng để có thể chạy được trên cho các nền tảng khác như MacOS và iOS.

Hướng dẫn sử dụng

Cài đặt, khởi động

Sau khi tải bản cài đặt phần mềm về và tiến hành cài đặt bình thường, phần mềm Nikaya Reading sẽ xuất hiện trên màn hình Desktop với biểu tượng:

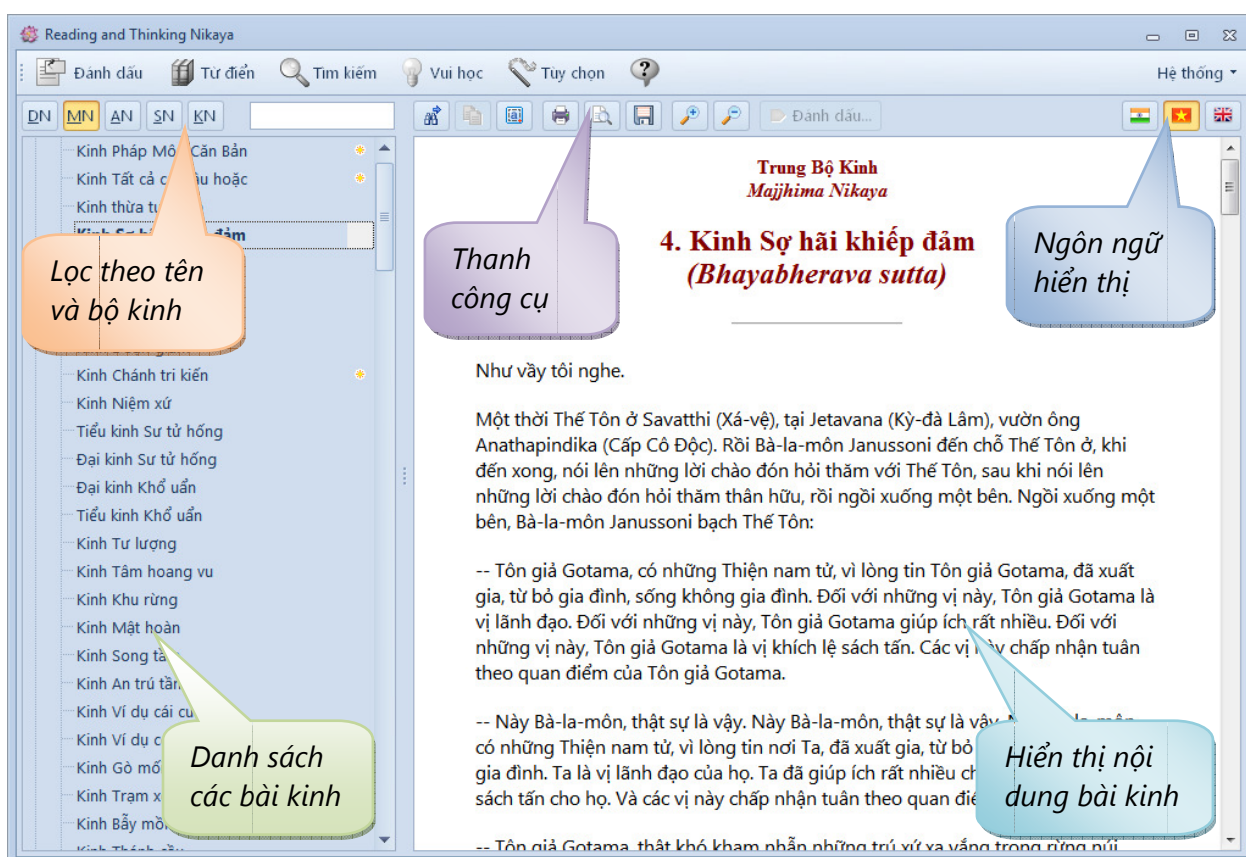

Hoặc có thể mở phần mềm theo: Program Files -> DonSa -> NikayaReading

Các chức năng chính

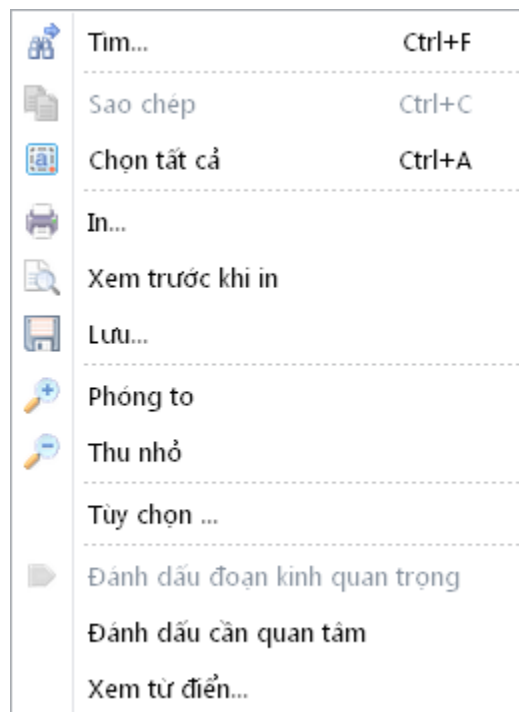
Xem các bài kinh

Các bài kinh của bộ Nikaya được hiển thị ở màn hình chính của phần mềm.

Các nút bấm, ví dụ: DN, MN dùng để lọc các bài kinh theo từng bộ kinh. DN (Digha Nikaya), MN (Majjhima Nikaya), AN (Anguttara Nikaya), SN (Samyutta Nikaya), KN (Khuddaka Nikaya).

- Ô tìm kiếm, cạnh các nút bấm, dùng để lọc tên các bài kinh trong danh sách hiện thị của từng bộ kinh.
- Các nút bấm lựa chọn ngôn ngữ bao gồm: Pali, Việt, Anh dùng để hiển thị nội dung bài kinh theo từng ngôn ngữ tương ứng. (Phiên bản 1.0, mới chỉ hỗ trợ một số bài kinh tiếng Pali và tiếng Anh)
- Thanh công cụ, gồm các chức năng tương ứng có trong thanh menu tương tác (khi nhấp chuột phải lên phần hiển thị bài kinh):

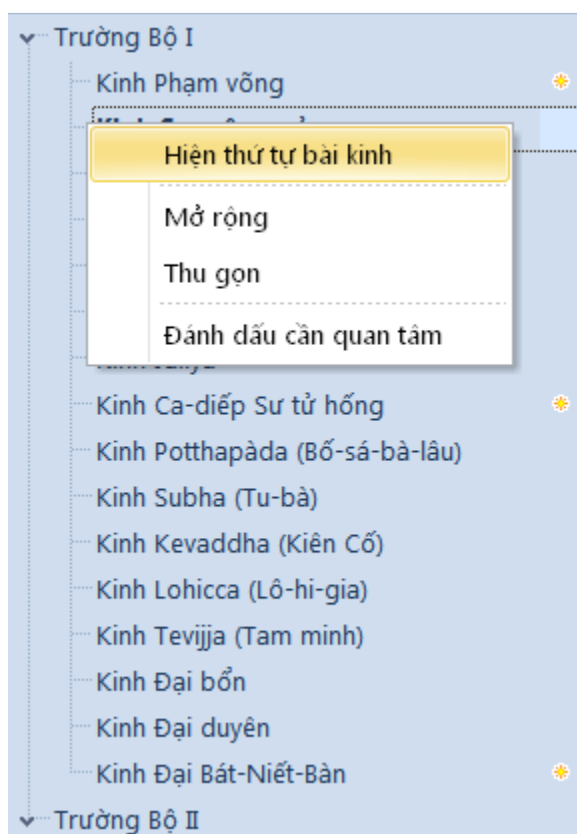

- **Tìm:** Bật chức năng tìm từ, ngữ có mặt trong bài kinh đang hiển thị
- **Sao chép:** Sao chép đoạn kinh đã chọn
- **Chọn tất cả:** Chọn tất cả văn bản của bài kinh đang hiển thị
- **In:** In bản kinh
- **Xem trước khi in:** Xem bố cục văn bản trước khi in
- **Lưu...:** Lưu bản kinh thành tập tin tùy chọn (*.html, *.htm,...)
- **Phóng to:** Hiển thị bài kinh với phông chữ lớn hơn
- **Thu nhỏ:** Hiển thị bài kinh với phông chữ nhỏ hơn

- **Tùy chọn:** Bật chức năng tùy chọn hệ thống
- **Đánh dấu đoạn kinh quan trọng:** Lưu lại đoạn kinh quan trọng, cần chú ý
- **Đánh dấu quan tâm:** Đánh dấu hoa thị cho bài kinh cần được quan tâm
- **Xem từ điển:** Bật chức năng tra cứu từ điển

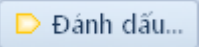
Khi nhấp chuột phải trên danh sách các bài kinh một menu tương tác sẽ xuất hiện:

- **Hiện thứ tự bài kinh:** Hiển thị số thứ tự của các bài kinh
- **Mở rộng:** Bung toàn bộ ô lưới dữ liệu
- **Thu gọn:** Thu gọn ô lưới dữ liệu
- **Đánh dấu cần quan tâm:** Đánh dấu hoa thị cho bài kinh cần được quan tâm

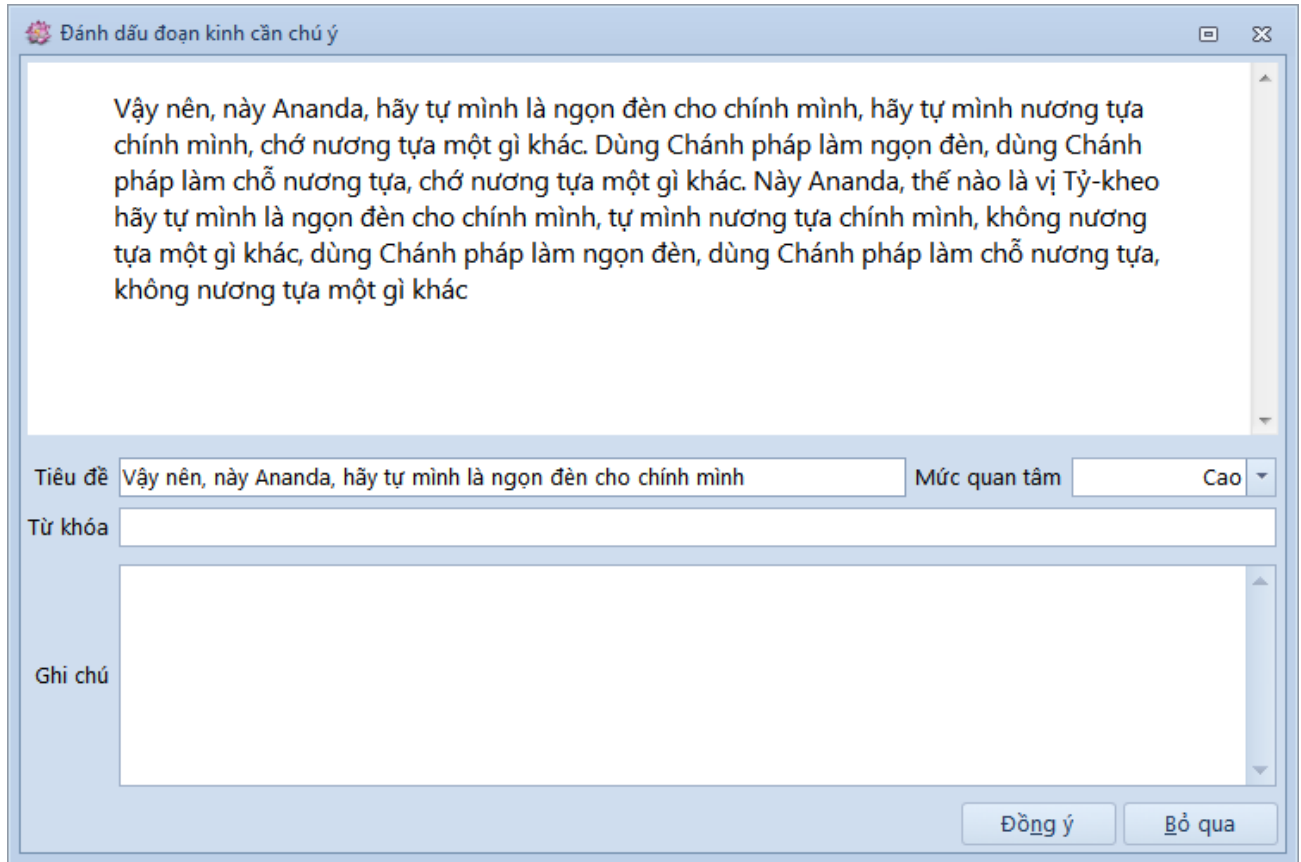

Đánh dấu đoạn kinh cần quan tâm

Chức năng này dùng để đánh dấu các đoạn kinh quan trọng, cần được quan tâm chú ý.

Để đánh dấu đoạn kinh, chọn đoạn kinh cần quan tâm trong bài kinh đang hiển thị, nhấp chuột phải, nhấn chọn chức năng: “Đánh dấu đoạn kinh quan trọng” hoặc nhấn vào nút: .

Cửa sổ lưu thông tin đánh dấu sẽ hiện ra:

Đánh dấu đoạn kinh cần chú ý

Vậy nên, này Ananda, hãy tự mình là ngọn đèn cho chính mình, hãy tự mình nương tựa chính mình, chớ nương tựa một gì khác. Dùng Chánh pháp làm ngọn đèn, dùng Chánh pháp làm chỗ nương tựa, chớ nương tựa một gì khác. Này Ananda, thế nào là vị Tỷ-kheo hãy tự mình là ngọn đèn cho chính mình, tự mình nương tựa chính mình, không nương tựa một gì khác, dùng Chánh pháp làm ngọn đèn, dùng Chánh pháp làm chỗ nương tựa, không nương tựa một gì khác

Tiêu đề: Vậy nên, này Ananda, hãy tự mình là ngọn đèn cho chính mình

Mức quan tâm: Cao

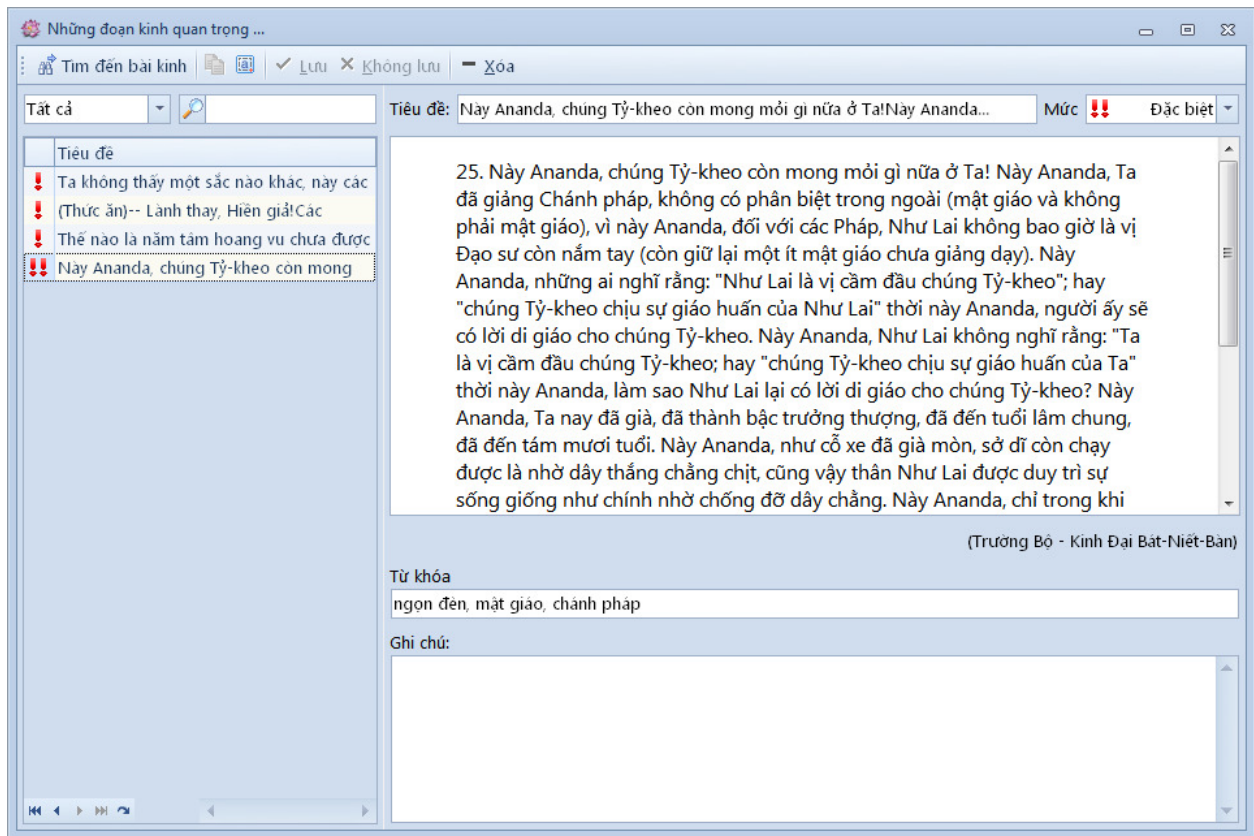
Từ khóa:

Ghi chú:

Đồng ý Bỏ qua

- **Tiêu đề:** Phần mềm sẽ tự động lấy một số từ ngữ đầu tiên của đoạn kinh vừa đánh dấu làm tiêu đề, người dùng có thể tùy ý chỉnh sửa hoặc đặt lại tiêu đề.
- **Mức quan tâm:** Thiết lập mức quan tâm đến đoạn kinh: Gồm 04 mức: Đặc biệt, Cao, Bình thường, Thấp.
- **Từ khóa:** Đặt từ khóa để nhận biết đoạn kinh dễ dàng hơn, các từ khóa được phân cách nhau bằng dấu phẩy [,], hoặc dấu chấm phẩy [;].
- **Ghi chú:** Ghi lại những ý kiến hoặc suy nghĩ ngắn,...

Từ màn hình chính, có thể bật chức năng quản lý các đoạn kinh quan trọng, bằng cách chọn chức năng “Đánh dấu”. Cửa sổ quản lý các đoạn kinh quan trọng:

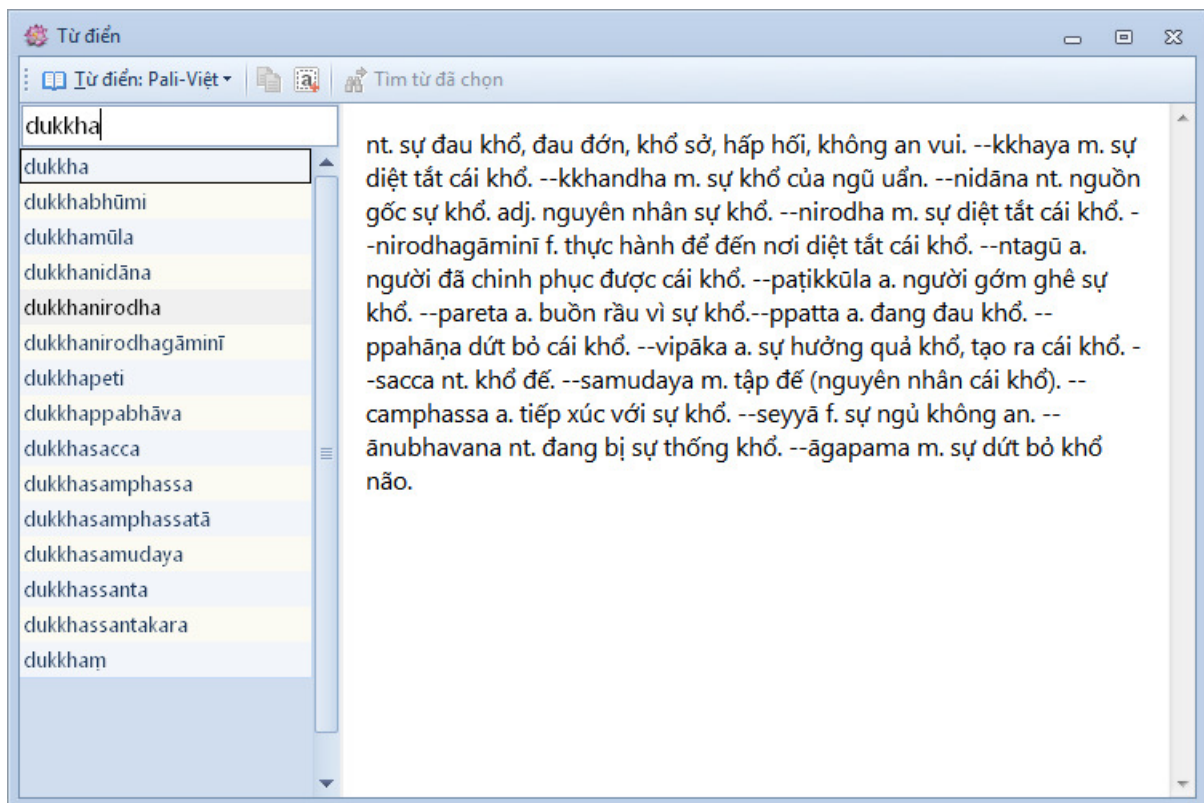
- Khi nhấp vào nút: “Tìm đến bài kinh” thì phần mềm sẽ tự động tìm đến bài kinh có chứa đoạn kinh đang được lựa chọn.
- Có thể lọc danh sách các đoạn kinh theo mức quan tâm, theo từng bộ kinh, hoặc theo từ ngữ cần tìm kiếm.

Tra cứu từ điển

Dữ liệu từ điển có trong phần mềm được chúng tôi lấy từ nguồn dữ liệu: từ điển Pali-Việt của Hòa Thượng Bửu Chơn, Tỳ kheo Tịnh Sự và từ điển Việt – Pali của Định Phúc. Chúng tôi có cập nhật một số từ được lấy từ điển đàn Pali-Việt trên facebook.

Phần mềm hỗ trợ hai dạng từ điển: [Pali –Việt, Việt – Pali] và [Anh – Việt, Việt – Anh]

Từ điển Pali – Anh, Anh – Pali, chúng tôi dự kiến bổ sung trong phiên bản 2.0.

Để tra cứu từ điển, người dùng có thể chọn chức năng “Từ điển” ở ngoài màn hình chính; hoặc có thể đồng thời nhấn phím Ctrl và nhấp chuột phải.

Khi đang xem kinh bằng Tiếng Pali, từ điển sẽ tự động hiển thị là Pali – Việt, khi cần tra từ.

Khi đang xem kinh bằng Tiếng Anh, từ điển sẽ tự động hiển thị là Anh – Việt, khi cần tra từ.

Tìm kiếm từ ngữ trong các bài kinh

Để tìm kiếm một từ, một cụm từ nào đó có mặt ở đâu trong kinh Nikaya, chúng ta có thể sử dụng chức năng “Tìm kiếm từ ngữ”, bằng cách chọn chức năng “Tìm kiếm” trên thanh menu chính. Cửa sổ tìm kiếm sẽ hiện ra:

Gõ từ, cụm từ cần tìm kiếm và nhấn phím Enter...

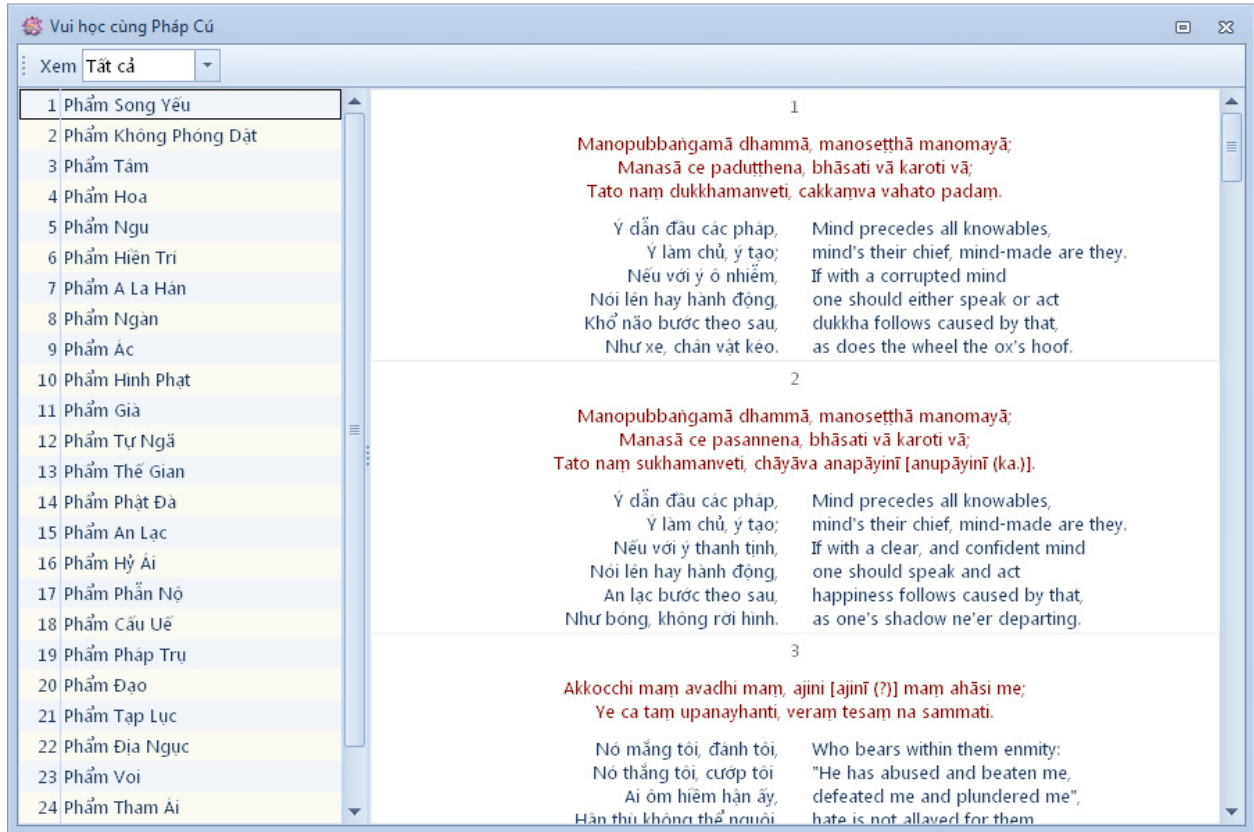
Ở màn hình chính đang hiển thị kinh theo ngôn ngữ nào, thì kết quả tìm kiếm sẽ hiển thị theo ngôn ngữ ấy.

Khi di chuyển vệt sáng trên ô lưới hiển thị kết quả tìm kiếm, bài kinh tương ứng sẽ xuất hiện trên màn hình chính, cùng từ [cụm từ] cần tìm kiếm sẽ được tô màu.

Hiện tại, phần mềm đang chỉ hỗ trợ cách tìm kiếm chính xác một từ [cụm từ]

Vui học cùng Pháp Cú

Chức năng “Vui học cùng Pháp Cú”, có thể giúp bạn vừa học vừa vui, để có thêm nhiều nguồn cảm hứng.

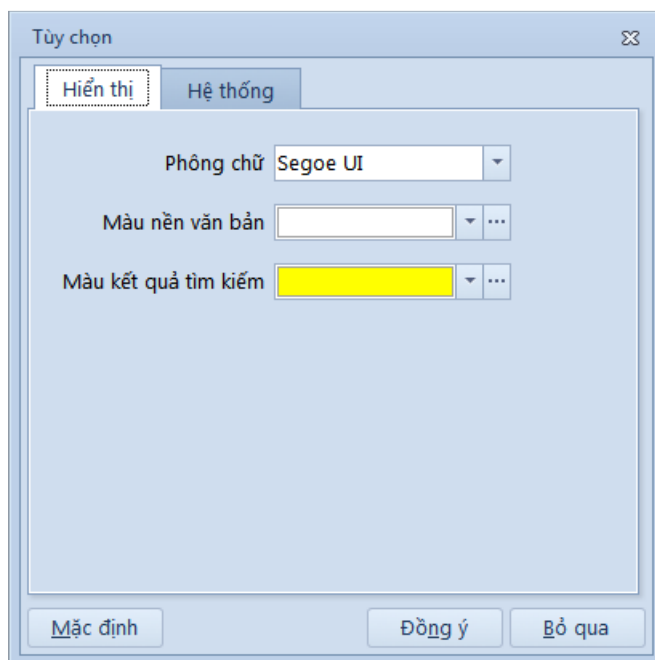

Các bạn có thể xem toàn bộ kinh Pháp Cú bằng 3 ngôn ngữ: Pali – Anh – Việt.

Cũng có thể xem theo thứ tự từ bài kinh số 1 đến số 423, hoặc xem ngẫu nhiên một đoạn kinh nào đó, bằng cách chọn chức năng: “Xem theo thứ tự” hoặc “Xem ngẫu nhiên” và nhấn nút Play

Tùy chọn

Tùy chọn hiển thị văn bản và cấu hình hệ thống

Hiển thị:

- **Phông chữ:** Phông chữ hiển thị cho các bài kinh
- **Màu nền:** Màu nền văn bản hiển thị các bài kinh
- **Màu kết quả tìm kiếm:** Màu dùng để tô cho các từ, cụm từ cần tìm kiếm có trong văn bản

Hệ thống:

- **Mở ứng dụng theo:** Tùy chọn cách hiển thị bài kinh, khi khởi động phần mềm
- **Hiển thị popup Pháp Cú:** Chức năng này sẽ giúp hiển thị ở góc dưới, bên phải màn hình, cửa sổ hiển thị ngẫu nhiên một đoạn trong kinh Pháp Cú, theo thời gian tùy chọn.
- **Khởi động cùng Windows:** Khởi động ứng dụng cùng Windows.

Một số thao tác tiện lợi

Ở màn hình chính, nhấn tổ hợp phím:

- **Alt+D**: để lọc các bài kinh theo Trường Bộ
- **Alt+M**: để lọc các bài kinh theo Trung Bộ
- **Alt+A**: để lọc các bài kinh theo Tăng Chi Bộ
- **Alt+S**: để lọc các bài kinh theo Tương Ưng Bộ
- **Alt+K**: để lọc các bài kinh theo Tiểu Bộ
- **Ctrl+F**: bật chức năng tìm kiếm từ [cụm từ] có trong bài kinh đang hiển thị
- **F3**: Bật chức năng tìm kiếm từ [cụm từ] có mặt trong tất cả các bài kinh

Có hai cách do từ điển nhanh:

- Cùng lúc nhấn phím Ctrl và nhấp chuột phải vào bất cứ một từ nào xuất hiện trong màn hình hiển thị nội dung bài kinh
- Chọn (bôi đen) từ [cụm từ] cần tra cứu và chọn chức năng “Xem từ điển”

Kế hoạch phát triển ứng dụng (Roadmap)

Phiên bản 2.0

Thời gian dự kiến hoàn thành: năm 2014

Dự kiến phát triển ứng dụng

- Bổ sung đầy đủ các bài kinh tiếng Pali và tiếng Anh cho hai tập Trường Bộ Kinh và Trung Bộ Kinh
- Bổ sung một số bản dịch Tiếng Việt kinh Nikaya mới, khác của sư Indacanda, từ trang Pali-Việt
- Bổ sung dữ liệu từ điển Việt-Pali, Pali-Việt
- Thêm chức năng từ điển Anh-Pali, Pali-Anh
- Nâng cấp chức năng tìm kiếm từ, ngữ, đoạn kinh
- Bổ sung một số công cụ dùng để đọc, học và nghiên cứu kinh Nikaya: Keyword, tags, các bài kinh liên quan, có thể tham chiếu,...

Phiên bản 3.0

Thời gian dự kiến: năm 2015

Dự kiến phát triển ứng dụng

- Bổ sung đầy đủ bản kinh bằng Tiếng Pali cho toàn bộ kinh Nikaya
- Bổ sung thêm các bản dịch Tiếng Việt mới
- Bổ sung một số bản kinh liên quan, tương ứng với kinh Nikaya có trong bộ A-Hàm
- Tiếp tục phát triển các công cụ hỗ trợ đọc, học tập và nghiên cứu kinh Nikaya
- Nâng cấp chức năng "Từ điển"
- Phát triển công cụ soạn thảo, ghi chép các suy nghĩ, ý kiến phát sinh trong quá trình đọc, nghiên cứu.
- Phát triển ứng dụng Nikaya Reading cho hệ điều hành Mac OS và cho nền tảng di động iOS.

Liên hệ

Chúng tôi rất mong sự đóng góp ý kiến, hỗ trợ tài liệu dịch thuật của các bạn để phần mềm NikayaReading ngày càng hoàn thiện hơn. Thư từ hoặc liên hệ xin gửi đến:

Email: mthehung@gmail.com

Blogs: <http://maithehungit.wordpress.com/nikaya/>